СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 45. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 6-го березня 1946. No. 45. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, March 6, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПРИСПІШУЮТЬ РАТУНОК ДЛЯ ГОЛОДНИХ

Не витрачуючи ні мінути часу, Комітет для Голодової Конечности під проводом Герберта Гувера приспішує акцію для ратування голодних по цілому світі. Комітет відбуває безупинні конференції з представниками харчового промислу як також укладає способи, як виключити розстратність в уживанню харчів. У цій справі стануть до помочи ресторани й торговці харчами („ґросерники"). Зокрема звернено увагу на велику розстратність в уживанню хліба. Щоб защадити ввесь хліб, який лише вдасться вратувати, ресторани будуть подавати лише одну різку хліба зо стравами і лише на жадання гостей додадуть другу.

Для негайної вислки збіжжа й муки заграницю Міжстейтова Торговельна Комісія згодилася дати першенство залізничим порожним возам на перевіз збіжжа до морських пристаней. Уряд признав вищу стелю на ціну пшениці з днем 4 березня, щоб спонукати фармерів відпродувати негайно свої припаси пшениці. На жито буде піднесена стеля від дня 1. червня. Ізза наглого запотребування мяса будуть знесені субсидії для годовців худори з днем 30. червня. Щоби приспішити перевіз залізницями буде створений „пул" для орудування залізничими товаровими возами так, як це було у воєннім часі. Секретар рільництва Андерсен заявив, що „треба спішити і поспішати, щоби вратувати світ перед полодовою катастрофою".

АВТОМОБІЛЕВА ЮНІЯ ГОДИТЬСЯ НА ГОЛОСУВАННЯ.

Провідники автомобілевої юнії, якої 175,00 членів перебувають на страйку вже 105 днів, згодилися піддати під голосування плян підприємства Дженерал Моторс над тим, чи мають вернутися до праці з підвишкою 18½ цента на годину. Одначе провідники юнії хочуть додати ще друге питання до переголосування, а це, чи робітники годяться піддати решту неналаднаних спірних справ під арбітраж президента

Президент вияснює своє становище в справі підвишки.

Дженерал Моторс Компані опрадувала відкинення посередництва тим, що про висоту підвишки нема вже спору, бо президент заявився за загальну підвишку на 18½ цента. Президент пояснив це становище тим, що підвишки для робітників у сталевім промислі.

СЕНАТ ВІДКИНУВ БИЛ КЕЙЗА.

Сенатська комісія, яка мала підготовити законопроєкт Кейза про обмеження робітничих страйків, переголосувала, щоб не приняти цього законопроєкту в такім виді, як він перейшов у палаті репрезентантів. Бил має бути відосланий до окремої підкомісії для цілковитого пересипання і щойно тоді звернений знову до комісії.

ПЕРЕПАВ ВНЕСОК ПРО СУБСИДІЇ ДЛЯ БУДОВИ

У палаті репрезентантів перепав додаток до законопроєкта, який передбачував урядові субсидії для пляну будови домів федеральним коштом, щоб прийти з допомогою ветеранам. Субсидія мала виносити 600 міліонів долярів. Законопроєкт про будову домів обіймає теж різні постанови в справі існуючих домів і тому ним заінтересовані як власники так і комірники.

ЗАПРИСЯҐНУЛИ ПЕРШИХ БЮРОВИХ СЛУЖБОВИКІВ ДЛЯ О.О.Д.

В Інформаційнім Бюрі Орґанізації Обєднаних Держав, під ч. 610 при Пятій евеню в Ню Йорку, заприсягли 24 американців та американок, які стають на початку до праці при О.О.Д. Є 6 мужчин і 18 жінок, а між ними є дві ніґерки і два ніґри. Головою цього штабу є Василь Капеля. Він заприсягнув усіх до льояльности для О.О.Д. Платня для робітників при О.О.Д. виносить по 85 центів на годину, а для службовиків від $1,140 до $2,220 річно. Ці платні вільні від податку. Бюра О.О.Д. будуть приміщені тимчасово в будинку Гонтер Каледжу у Бронксі.

РЕОРҐАНІЗАЦІЯ КОНҐРЕСУ.

Звіт спільної конґресової комісії, складеної з 12 членів під проводом сенатора Роберта Ла Фалета, одноголосно заповідає модерний плян функціонування американського найвищого законодатного тіла тобто конґресу. Комітет пропонує, щоб скасувати 81 теперішніх різнородних комісій, а на їх місце створити лише 34. Ціль пропонованих змін така, щоб довести до ближчиї співпраці конґресу з Білим Домом.

Совети викрадали американські пляни тайної зброї і руху військ

Канадійський уряд в Отаві оприлюднив тимчасові результати слідства про 11 осіб, арештованих за зраду військових тайн в користь совєтської Росії. В урядовій оповістці згадано імена пятьох урядовців совєтської амбасади, які були директорами й організаторами „цілої сітки тайних агентів... під безпосерними вказівками з Москви".

Королівська канадійська комісія розслідує цю справу вже від 13 лютого. Вона призбирала різні документи, які вказують на цілий плян. У пляні і в його виконанню находяться тайні інформації про атомову бомбу, висилані до Москви про радар, електроніки, про близькість електричної злучки („фюз") про хемічні засоби війни, про вибухові матеріяли, про рухи американського, канадійського і бразилійського війська. Відповідальним за виконання шпигунських плянів був полк. Микола Заботкін, військовий аташе совєтської амбасади в Отаві, а йому були додані помічники: заступник полковника Манінов, полк. Роґов, майор Соколов і лютенант Анґелов. Інструкції з Москви були висилані до амбасади на імя „Ґранта" і були підписувані іменем „Директор". Інструкції обіймали майже цілість мілітарних справ, хоч це ще була війна, у якій Росія брала участь як союзник Америки й Анґлії. З канадійських арештованих урядовців згадані імена: Пані Войкін, капітан Ґордон Лунас, Едвард Вилфред Мазерал і Катлін Мері Вилшер. Пані Войкін є канадійка російського походження. Вона була урядничкою для шифрових справ у департаменті заграничних справ. Вона передавала канадійські тайні телеґрами майорови Соколову. Вилшер є родом з Анґлії і була в бюрі британійського Високого Комісаря в Отаві. Звіт твердить, що ще багато інших шпигів є арештованих і багато іншого матеріялу приловлено. Про орґанізацію шпигів подав інформацію бувший урядовець амбасади Ігор Ґусенко.

Совети домагалися від Заботкіна, щоб вивідався про такі американські справи: перевіз американських військ з Европи до Злучених Держав і на Тихий океан; про приміщення кватир поодиноких американських армій і про імена омандантів; про матеріяли, з яких складається атомова бомба; про спосіб її виробу. Заботкін мав достарчити також готових моделів, фотоґрафії й описи радару та праці над ним; Програми про обґанізацію Краевої Дослідчої ради і її пзацю і про все, що відноситься до електронів.

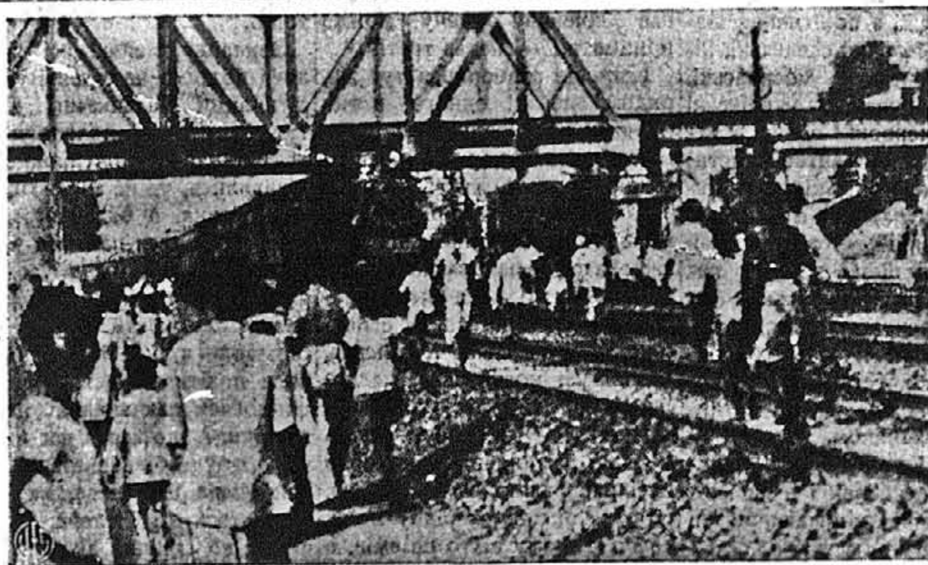
Одна незвичайна цікава інструкція до Заботіна каже йому, щоб він старався, щоб канадійський уряд не відправляв таких своїх урядовців і службовиків, які є потрібні для нього, а яких канадійський уряд може зредукувати з кінцем війни.

Америка, Британія та Франція взивають еспанський нарід позбутись Франка в мирний спосіб

Зайшла важна подія у міжнародному життю: Уряди Злучених Держав, Великої Британії та Франції проголосили одночасно спільну заяву в справі режіму ґен. Франка в Еспанії, взиваючи еспанський нарід зліквідувати його мирними засобами, усунути Фалянґу та вибрати тимчасовий уряд, який дістане політичну та економічну піддержку від згаданих потуг і матиме обвязок підготовити і перевести вільні вибори. Заява тих потуг є получена з документами, які виказують, що ґен. Франко стояв по стороні Ґітлера і Мусолінія, одушевлявся їхніми методами правління, наслідував їх, давав їм военну допомогу, та приобіцяв активну участь у війні, а не пішов до неї тільки тому, що Гітлер не хотів згодитись на його територіяльні та інші домагання. Далі підкреслено, що Еспанія не може ввійти в коло переможних і демократичних держав, як довго буде в ній при владі той, що співпрацював з державами „Осі". Це одначе ще не означає, що ті потуги зривають з Еспанією дипльоматичні звязки. Того нема, бо Британія є за те, щоби поступати щодо цього осторожно й не поставити проти себе еспанського народу. Британія, наприклад, вважає нерозумним те, що Франція замкнула французько-еспанську границю. Вона за те, щоби виждати, що на це скаже еспанський нарід. Потуги теж вимагають, щоб дозволено негайно вернути до Еспанії утікачам, яких є тепер у Франції до 65,000. Це головно люди лівих напрямків.

НАЦІСТИ ПРЕДСТАВЛЯЮТЬ СЕБЕ „ОБОРОНЦЯМИ ЖИДІВ" І „ГУМАННИМИ".

В судовім процесі в Норемберґу береться тепер націстівська верхівка за свою оборону. Ото Ернст Кальтенбрунер представляє себе тим, що був у звязку з американськими представниками в 1943 році в справі замирення, та що був завжди „про-жидівським" і „гуманною людиною". Покликується на американця Алена Долеса та жидівських свідків. Альфред Розенберґ, націстівський ідеольоґ, представляє, що він був проти невільничої праці, експльоатаційної політики в загарбаних німцями краях, а навіть проти тоталітаризму. Знов Ганс Франк, ґенеральний ґубернатор у Польщі, каже, що його Гімлер назвав „зрадником" за те, що „він працює рука в руку з поляками". В подібний спосіб боронить себе Ганс Фрік. Всі вони твердять через своїх оборонців, що вони не знали про злочини в концентраційних таборах.



З ЗАВОРУШЕНЬ В ІНДІЇ.—Кожний день приносить сумні вісти з Індії, або про голод, або про кріваві демонстрації та заворушення. Картина представляє ґіндусів, як роблять напад на поїзд, недалеко Калькути. Такі напади і заворушення мають бути протестом населення проти ббритійської влади. Населення домагається цілковитої незалежности.

ВАТИКАН ЗАКИДАЄ СОВЄТСЬКІЙ ПРОПАҐАНДІ Й ПРЕСІ НЕПРАВДУ

Урядовий часопис Ватикану — Осерваторе Романо — повів дальшу кампанію проти совєтської ґазети „Правда" та совєтських радіових коментаторів, що останніми часами закидають Ватиканови постійно попирання націзму і фашизму та Гітлера і Мусолінія. Ватиканський часопис пише, що як вибухла війна, то Москва була в ближчих зносинах з Ватиканом, ніж з Берліном. На закид, що під конкордатом з Німеччиною є підпис теперішнього папи, ватиканський орґан відповідає, що це брехня. Але є підписи подібні до тих, що існують донині на німецько-совєтськім договорі з тиранією Гітлера, з тою тільки ріжницею, що один з тих, що підписували цей договір, а це Рібентроп, є на лаві обвинувачених у Норемберґу, а другий, Молотов, у почестях у Москві, каже Ватикан.

НЕ БУЛО БІЛЬШЕ ТАЙН У ЯЛТІ.

Так принаймні запевняв британський парлямент державний міністер Филип Ноел Бейкер. Ще його питали, як можна було в Ялті розпоряджатись територією спільника, себто Китаю, в неприсутности цього союзника.

НЕ СПІШИТИСЬ З ДЕМОБІЛІЗАЦІЄЮ!

Британський премієр Атлі заявив в парляменті, що Британія, що має ще 4,000,000 нерозпущеного війська, мусить поступати з демобілізацією поволі й осторожно, бо живемо в періоді, коли многі важні справи не зістали ще вирішені. Він казав далі, що британська повоєнна оборонна політика спирається на Орґанізації Обєднаних Держав, супроти якої Британія перебрала певні зобовязання. Атлі заповів, що збройні сили Британії будуть зредуковані до кінця року до 1,100,000 вояків.

ІРАН ЗАПРОТЕСТУВАВ У МОСКВІ.

В Москві перебуває від трьох тижнів іранський премієр Агмад Ггавам, що має тішитись симпатією у Сталіна. Щось у тім мусить бути, бо його вшановано бенкетом, на якім був сам Сталін. Проте премієр, заки покинув Москву, таки заложив формальний протест від імени Ірану щодо цього, що совєтські війська не опускають північного Ірану, до чого зобовязані договором між Іраном і Совєтами. Як цей конфлікт представляється у дійсности, ніхто наразі не знає. В Лондоні поінформовані, що Совєти натискають на іранський уряд, щоби він сам просив Совєти залишити совєтські війська в Азербейджані. А далі домагаються повної автономії для цеї провінції й нових нафтових концесій.

ВІДНОСИНИ ПОГІРШАЮТЬСЯ.

Таке стверджують у Лондоні, коли іде про відносини між Великою Британією і Совєтським Союзом. Найактуальнішим питанням, через яке ті відносини тепер заострюються, є справа Ірану, звідки британці забрались, а совєтські війська залишились. Британія задумує вислати Москві гостру протестаційну ноту в цій справі, а жде тільки на точні звіти від своїх дипльоматичних представництв у Москві й Тегерані, як властиво стоять справи між Іраном і Совєтами.

ЗАБЕРУТЬСЯ З СИРІЇ.

В найближчий понеділок зачнуть опускати Сирію британські та французькі війська, як заповіджено урядово в Лондоні.

ЗАВОРУШЕННЯ В ЄГИПТІ.

Протибритійські заворушення в Єгипті, ведені головно студентами і робітниками, не вгавають. В день жалоби по вбитих демонстрантах в Каїро, дня 21. лютого, прийшло в Александрії до нової протибритійської демонстрації, наслідком якої було 17 вбитих, 15 єгиптян і 2 британських вояків. Ранених було 299 єгиптян і 2 британських вояків. Згинули від стрілянини, а вояки від каміння, яким обкинувано військо і поліцію. В Каїро було в часі жалори спокійно, але завмер увесь рух, бо всі склепи були позамикані, весь комунікаційний рух припинений..

В ІРАНІ ЛІВІ ЗА СОВЄТАМИ.

Іранський парлямент заявився за те, щоби совєтські війська негайно опустили край. Та ліві відбули демонстрацію проти парляменту.

НАПРУЖЕННЯ В ТРІЄСТІ.

До Трієсту прибула аліянтська комісія, що мала би вирішити граничний спір між Югославією і Італією та судьбу міста. До Лондону звідомляють, що в місті панує велике напруження. А це тому, що недалеко від міста югославський Тіто держить десять дивізій війська, які кожної хвилини можуть ввійти до Трієсту.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЩО ПО ТВЕРДИХ СЛОВАХ?

Є ціла низка важних міжнародних проблемів, щодо яких нема згоди між Злученими Державами і Совєтським Союзом. Ті проблеми обіймають Манджурію, Корею, Іран чи Близький Схід в Азії, чи краї в середущій та східній Европі, як згадати тільки за те, що на наших очах загостряється. І є повно інших різниць, включно з тим „капіталістичним" світом, який Америка репрезентує, а який, в розумінню Кремлю, готується з ним воювати.

Як знаємо, Злучені Держави досі Совєтам у розвязці тих проблем уступали. І посунулись в уступках аж так далеко, що дали Совєтам можливість допускатись по вигрі демократії найгірших міжнародних злочинців, звернених проти цілих країв і народів, як і супроти тих принципів, що лягли в основу християнської цивілізації. Ось та можливість зістала дана Сталінови головно в Ялті за підписом Рузвелта і Чорчила. І то в такий спосіб, що американський нарід про це довго ніщо не знав, а всього не знає і досі.

Оті уступки Злучені Держави тепер покутують, бо проти них звернена опінія цілого свободолюбного світу. Проти них звернувся теж і американський нарід, як зачав пізнавати, в який діявольський спосіб Кремль використовує те, чого добився в Ялті. Та найгірше лихо, якого наробила американська дипльоматія, є в тому, що оті та інші уступки Совєтів цілком не змінили. Вони, як ішли, так і далі ідуть своєю дорогою, нікого не питаючи, нікому не уступаючи. Просто глузують собі з договорів чи з перебраних зобовязань, які толкують собі по свому. Дійшло вкінці аж до цього, що навіть наш департамент стейту зачав вглиблятись, чим то все скінчиться, як воно буде далі так продовжуватись. Правда, він не сказав нічого страшного. Навіть не просто, ясно, отверто й офіційно. Він тільки порушив це через секретаря стейту Бирнса, коли цей промовляв на вечері, яку влаштував Оверсіз Прес Клоб в Ню Йорку. Але вже й цього було досить, щоби викликати шум не тільки в нашому краю, чи в Англії, але й в цілому світі. Дехто навіть лекше відітхнув, як звідомляють з Европи, думаючи, що Злучені Держави покажуть тепер Совєтам твердшу руку, бо, мовляв, секретар Бирнс уже сказав тверде слово, заповідаючи, що Америка вжиє сили проти агресії. А таке, мовляв, уже Совєти не повинні злегковажити.

Певно, що це вже поступ у нашій заграничній політиці, коли можемо почути хоч якесь слово, що дає надію на зміну цеї політики. Та до властивої зміни ще дуже далеко. Десятки міліонів людей конають нині гірше як за найгірших невільницьких часів. А в часі, коли чуємо слова секретаря Бирнса, надходять з скитальщини в Европі вісти, що далі невинних людей виловлюють як диких звірів і віддають як нещасну жертву кріваввому Кремлеви. Тепер треба твердих слів, але й рішучих діл, якщо має бути вратований християнський світ. І на діла отсей світ, зокрема той поневолений, жде. Слова не залякають Кремлю, ні не захитають його плянів, якщо він відчуватиме, що наш уряд тільки говорить, хочби навіть і твердо.

Голодова конечність

Найближчі чотири місяці будуть рішальними для ратунку людства від голодової смерти — таке заявив бувший президент Герберт Гувер у пресовій конференції минулого тижня. Він хотів тим вказати на важність своєї місії, до якої запросив його теперішній президент, Гері Труман. Гувер має практику з прохарчування Европи після минулої війни, отже вважається за експерта в ратунковій акції.

Виходить, що ратункова акція населення, вперше чергу европейського, є такою конечністю, якою буває „воєнна конечність", вчасі війни. Для зрозуміння цеї проблеми треба порівнати число кальорій, якими міряться вартість харчів для втримання життя й здоровля. Американці у своїх харчах дістають 3,400 кальорій денно. Для втримання простого існування людини треба 2,000 кальорій, але европейці дістають лише 1,500 кальорій, значить нижче мінімума. Недоживлена людина витримає голод якийсь час, потім починає проявлятися в ній недостача відпорности проти недуг, за цим ідуть різні недуги, які підкошують цілі громади людей. При життю остаються лише найсильніші, а потім і ці гинуть.

Такий стан запанував в Европі тепер, а до самого переднівку ще далеко. Оце й причина, чому президент скликав конференцію для ратування голодних у пятницю 1. березня до Вашингтону. Вчасі конференції склали програму праці під проводом спеціяльного комітету, званого „Комітет для Голодової Конечности" („Ди Фемин Імерджeнсі Комiті") під почесним головством Герберта Гувера. Комітет назначив способи для придбання харчів для голодних. Яка це конечність, пізнати з цього, що комітет домагається втяти в домашнім ужитку мучні харчі на 25 відсотків, а водночас зменшити значно уживання товщів, оливи й інших харчових продуктів. Уряд надіється, що американське населення послухає зазиву президента Трумана і наложить на себе добровільно піст на те, щоб заощаджені засоби вислати на ратунок голодних.

Крім цеї моральної підтримки збоку населення федеральний уряд приготовив способи зібрання й перевозу харчових матеріялів. Бюро Оборонної Транспортації, яке вчасі війни мало обовязок подбати за вагони для перевозу вояків, тепер уживає своєї влади для придбання вагонів для перевозу збіжжа до шпихлірів („елевейторів") до кораблів в 11 пристанях. Уряд заповів зміну цін на такі продукти, яких уживається для годування худоби на те, щоб фармері могли відступити більше збіжжа для ратунку голодних. Секретар рільництва Клинтон П. Андерсон дістав великі повновласти для такої справи. Пороблено теж старання і в міжнародній ділянці для швидкої доставки харчів до таких країв, які їх найбільш потребують.

Коли уряд рішився на проголошення стану „голодової конечности", то він надіється підтримки всього населення. У таких справах, як це буває наприклад у воєнним часі, дуже важний є настрій громадянства. Прихильність населення дає урядови силу переводити важні задуми. Самий президент, відкриваючи наради над голодовою конечністю заявив, що несення помочи для голодних є найважнішою справою за час його дотеперішнього урядування. З цього можна догадуватися, яке страшне положення мусить бути між людьми діткненими голодом. Інакше голова великої держави, який має світові справи на оці, не вжив би такого вислову.

Черговий випуск "The Ukrainian Quarterly"

Перед нами новий, пятий з черги, випуск українсько-американського журналу "The Ukrainian Quarterly", видаваного Українським Конгресовим Комітетом. Новий випуск, що розпочинає другий річник того видавництва, стоїть на тім самім поземі, що й попередні випуски, що вже нині відомі сотням американських інтелектуалів та інтелектуалів інших країв англо-саського світа.

Пята книжка, як і попередні, містить статті наукові, що виясняють поодинокі проблеми культурного, соціяльного та економічного життя України, як теж статті на біжучі теми того світового життя, що втягає у свій крутіж також український нарід в Европі та розсіяний нині поза Европою українським лихоліттям.

Новий випуск "The Ukrainian Quarterly" зачинають дві редакційні статті під заголовком "Ukraine and UNO" та стаття "Free Press".

В першій статті редакція дає короткий огляд політичної та економічної дійсности на українських землях та серед сотень тисяч українців розсіяних по всему світу. Стаття конфронтує цю українську дійсність з тим великим блофом, що його представляє совєтсько-українська делеґація до Орґанізації Обєднаних Держав, українським Дмитром Самовозанцем, ставленником Кремля — Мануїльським.

Стаття кількома почерками представляє жалюгідне положення українського народу під російсько - совєтським ярмом, його матеріяльну експльоатацію та моральні тортури українців, переслідуваних за привязання до рідного народу та до своєї віри. На Західній Україні нині шаліє формальне гонення українців за віру.

Сотні тисяч українців мусіло покинути рідний край, щоби ратувати своє життя, а на першій сесії Організації Обєднаних Держав писується ставленик Кремля, як мнимий делеґат України своїми тоталітарними виступами в користь імперіяльної Росії.

Друга редакційна стаття під заголовком "Free Press" порушує наболіле вже питання відношення американської преси до справи визволення України в звязку з напастливою статтею комунізуючого журналіста Меткальфа, поміщеною в нюйорськім щоденнику Ню Йорк Геральд Трибюн. Стаття "Free Press" сходить ближче в істоту свобідної преси та вказує як свобідна американська преса деколи може працювати на шкоду свободи народу, а в користь червоної диктатури. З поняттям вільної преси нерозлучно звязане домагання служити справі свободи народів та справедливости, а не кидати обчернення на шкоду поневоленого народу, що не всилі протиставити такого апарату пропагандивного, яким розпоряджає модерна вільна американська преса.

Стаття відомого знавця справ Росії проф. Кларенса Манінґа під заголовком "The Significance of the Soviet Refugees" звертає увагу англійського світа на велику інформативну службу, яку моглиб дати світови західної демократії сотні тисяч збігців спід Совєтів, що пізнали совєтське панування на своїй скірі. Сотні тисяч скитальців спід совєтського царства це цінний матеріял людський для світа демократії, бо багато з них перейшли переслідування і націстів та комуністів.

Канадійський вчений, який бажав, щоб його стаття появилася під криптонімом Саєнтифікус, у своїй статті "Science Under the Banner of Marxism" виказує як навіть в студіях такої науки далекі від політики, як в біольоґії, російський марксизм виконує такий натиск, що робить самі досліди в цій ділянці неможливими. Бажання достосувати висліди обєктивної природничої науки до доктрини марксизму та матеріялістичного світогляду комуністичної партії в Совєтах доводить нераз до смішних парадоксів та до ненаукових результатів.

Перший раз по війні появився англійський переклад новельки старокраєвого письменника Анатоля Курдидика під заголовком "Autumn Leaves Are Falling". Осінне листя паде на зболілу душу західно-української селянки, що її сина Стефана забирають чекісти з дому без якоїнебудь виразної вини та таки того самого дня розстрілюють без суду. Перед нами тема представляюча картину совєтського „визволення" Західної України".

Український економіст та бизнесмен Роман Олесницький в статті "The Ukrainian Cooperative Movement" дає образ української кооперації взагалі та західно - української зокрема. Стаття замітна тим, що вона підкреслює глибокий демократизм українського народу в економічній ділянці, що проявляється в привязанню до кооперативного розвязування своїх економічних проблем. Це перша стаття в нашому журналі про економічні справи України.

Стаття редактора журналу, проф. Миколи Чубатого, на тему "The Russian Church-Policy in Ukraine" дає образ церковної політики Московщини супроти України. Москва від пять соток літ намагається стати православним Римом для цілої Східної Европи та старається від пяти століть впливати на церковне життя України, підпорядковуючи собі його часто навіть і лютими переслідуваннями. Стаття дає образ нищення національного характеру української православної церкви та нищення українського католицтва, яке Москва як маркантну признаку духового самостійництва українського народу все нищила і нині на наших очах нищить навіть найбрутальнішими переслідуваннями.

Чесько-американський соціольоґ відомий вже досі зі свого співробітництва в нашім журналі, Джозеф С. Ручек, пише на тему "The Problem of Second Generation". Тема порушує цікаве питання дітей перших словянських еміґрантів та їх пристосування до американського життя. Стаття писана з погляду всіх словянських еміґрацій важна своїми висновками також для дітей наших еміґрантів, себто нашої „другої ґенерації".

Співредактор журналу та предсідник „Українського Конгресового Комітету", Степан Шумейко, у статті "American Interest in Ukraine during World War I" зібрав важніші голоси американської журналістики про українську справу в часі першої світової війни. Глядячи на заінтересування та на справедливий ідейний підхід американської преси до української справи біля три десятки літ тому назад з прикрістю слід ствердити, що більшість американської сучасної журналістики загубляє американський підхід до визвольних змагань поневолених народів та не стає в обороні гнобленого.

Стаття проф. Михайла Нагірного з українського Стемфордського Каледжу пише на тему "Ukraine Under a Deliberate Blackout". Автор виказує, що американська преса часто свідомо промовчує українську справу кладучи на ню блекавт, щоби не дразнити Росії. Автор виказує, що навіть тоді, коли справедливість казалаб не мовчати, подавляюча більшість американської преси мовчить, для приподобання Совєтам. Користь тимчасового положення бере перевагу над справедливістю та над слушністю.

Новий випуск "The Ukrainian Quarterly" кінчиться оглядом кількох нових книжок, що заторкають в якийсь спосіб українську справу. Є там критика на книжку проф. Менінґа про Шевченка та на переклад вибраних творів поета. Є теж критика книжки Гаймана під заголовком "We Can Do Bussiness with Russia" та книжки Макса Ласерсона "Russia and the Western World".

Останній розділ "Ukrainica in American Periodicals" обговорює кілька інтересних статтей в американських журналах, що порушують справу України безпосередно або посередно.

Американсько - українське громадянство має знов один том праці Українського Конгресового Комітету, присвяченого справі поважної інформації англо-саського світа про Україну, про ту дійсну, підярємну Україну, а не про ту фальшовану агентом Комінтерну Мануїльським. Громадянство має це, чого все так настирливо домагається, та що є нашим святим обовязком зробити, коли маємо щастя жити в країні вільної преси та свободи слова.

Наш журнал виходить завдяки надлюдським зусиллям кількох людей серед важких обставин піднайдення співробітників та опрацювання статтей, для яких найти матеріял за морем не так легко. Тепер черга на американське громадянство, яке мусить собі добре упритомнити, що таке видавництво пожирає великі суми в порівнанню з нашою невеликою жертвенністю. Попри гуманітарну поміч, хто знає чи не рівне місце займає справа інформації про визволення України, про справу переслідуваних українців, та потреба їх оборони перед англо-саським світом в поважній видавництві. Наші громади, братства, товариства та всі організації мусять це мати на увазі та достарчити відповідні фонди, щоби така праця могла бути провадженна без журби за дальше її існування з браку фондів.

Тому біля жертв на гуманітарну поміч братам за морем тямте, що потрібна також поміч на оборону їх в американській поважній пресі.

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про гітлерівщину)

2)

Не моя справа судити — як під цим поглядом стояли справи серед інших „націй" нашого табору, але поза кількома українськими „червоними еспанцями", були тут національно настроєні українці. Ні одного українського комуніста, людей і справді активних, які крутилися біля французької комуністичної партії та встрявали в французьке політичне життя, ведучи активну пропаганду, чи поширюючи комуністичну літературу за совєти й революцію — ні одного з них серед нас не було.

Щодо решти „націй", то в більшости була тут „ліва" Европа та трохи й Азії. Треба сказати, що крайні ліві мали в той час дуже дивні погляди на річи, а особливо на війну. Це була й справді велика життєва школа, лишень доводиться жалкувати, що для декого з нас прийшла вона трохи пізно. Але краще пізно, як ніколи.*)

В мойому бараці, ми спали літо й зиму в деревляних бараках покотом, рік на соломі, а після на сінниках, на 150 душ було нас щось з чотирнацять різних націй, а політичних відтінків ще більше: еспанські, німецькі, польські, московські, сербські, хорватські, українські та інші „червоні" вояки з Еспанії; італійські антифашисти; німецькі, австрійські та жидівські антигітлерівці; московські „возвращенці", тощо, а в травні наступного року до нас привезли ще й італійських фашистів, московських монархістів (денікінців), кількох прихильників б. гетьмана П. Скоропадського, на чолі з сотником В. Балабаном, тощо. Звичайно, як і при будові Вавилонської вежі, так і в нас кидалося в вічі „многоязичіє" в першу чергу.

— Сьогодня знов сама дика капуста на обід... — скаржився один.

— Подай мені ковдру, піду воші бити... — гукав другий.

— Вже жовтень місяць, а в нас соняшну ванну можна приймати... — казав третій.

І хоч це говорилося тут же, рядом, але ні одного з тих простих слів людина не розуміла, бо один скаржився еспанською, другий гукав мадярською, а третій вірменською мовою. Найчастіше, правда, вживалася французька мова, бо більшість уміла по французьки, за нею йшла еспанська, далі німецька, італійська, жидівська, московська, мадярська, залежно від кількости людей тієї, чи іншої нації. Правда, мурин, індус, чи араб мусіли балакати самі з собою, як бажали почути рідну мову, бо по їхньому ніхто не вмів, а вони самітно репрезентували свої нації в таборі. Хоч між нами було багато таких, які вміли 5-6 чужих мов. Для спостережливого ока, чи вченого було це широке поле найцікавіших дослідів — мови, звичаїв, культури, національного темпераменту, психольоґії, тощо.

Звичайно, майже всі живилися подіями на фронті та політичними балачками. Якраз тут і вчилися „політикувати" ті, які раніш політикою й не цікавились, чи не знали, що то є, політика. А балачки й дискусії крутилися навколо війни, Гітлера, фашизму, Мусолінія, націонал-соціялізму, большевизму, демократії. І тут з найбільщою яскравістю виявлялися політичні настрої людей, приносячи надзвичайні несподіванки. А що серед нас на початках було більше лівих, то я найбільше цікавився, як вони ставляться до Гітлера, Німеччини, до війни, до большевизму, тощо. І мушу сказати, що мені довелося почути дивовижні річи.

Італійські антифашисти, наприклад, немилосердно лаяли Анґлію та Францію — за Туніс, за Ніцею, за Абісинію, взагалі за те, що їх „душать" і не дають життя собі все загарбавши. Отже, війна згладила різниці між фашистами й антифашистами. Але найбільш дивовижним і нечуваним було те, що крайні ліві були проти війни та як що не стояли по боці Гітлера, то не висловлювались вороже про Німеччину, вважаючи Анґлію й Францію винними за війну — чому, мовляв, не порозумілися з Гітлером, так, як „батюшка" Сталін? Милі хлопці з „возвращенців" (це еміґранти з території б. Росії які шукали доріг та большевицької ласки, щоб повернутися додому) боронили Німеччину, що вона „бідна, з великим населенням на малому просторі не має можливости ні виживити, ні оселити те населення..." Комуністи еспанські та італійські відверто таврували Анґлію й Францію, безсоромно доводячи, що це їхні капіталісти розпочали війну, щоб знищити пролетаріят!

Мені, як українцеві, який не мав ні „лівих", ні „правих" поглядів а з чисто національної точки погляду тієї, чи іншої сторони, доводилося переконувати італійських фашистів, що Гітлер має виключно німецькі завойовницькі наміри, а війну веде як проти робітників, так і проти капіталістів інших націй, причому, упадок Франції буде одночасно й упадком Італії, різниця тільки в часі — одна раніш, а друга пізніш. Як і московським „возвращенцям" доводилося десятками прикладів ілюструвати, що найбідніший німець живе просторніше та їсть краще як совєтський „багатий пролетарій". Але ні одні, ні другі мені не вірили. Італійські антифашисти називали мене імперіялістом, який тягне за Анґлією

(Продовження на 4. стор.)

*) Найкращим спомином з інтернування лишився в мене та й в усіх нас спомин про братерську допомогу, моральну й матеріяльну, яку нам організував Л. Гузар, український журналіст, з участю „Просвіти" в Монлюсоні. Щира їм дяка за це. А від мене особисто ще й В. Маштапірові, мойому особистому опікунові, якого я зовсім ненароком зустрів у Ляйпціґу, в жовтні 1942 р., та зняв зі своїх і наклав на його лишень піджачиною прикриті плечі того самого плаща, якого він прислав мені в табор.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ВІД 1. ЧЕРВНЯ ДО 31. ГРУДНЯ 1945 Р.

П Р И Х О Д И.

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від членських позичок	Продаж і сплати бондів	Заробок на бондах	Продаж реальностей	Перенос на обниження реальности	Перенос на обниження бондів		Звороти	Сплати морґеджів	Сплати членських позичок					РАЗОМ
Липень	8,354.58	175.00	131.42	80.00										95.33						8,836.33
Серпень	7,513.17	1,237.45	816.84	80.00										650.51						10,297.97
Вересень	7,923.27	3,006.20	195.73	80.00			1,024.75	25						336.87						12,567.07
Жовтень	8,297.92	560.20	171.70	80.00			15,356.19	500.06						195.87						25,161.94
Листопад	7,278.49	393.75	700.68	80.00		5.00								652.75	54.00					9,164.67
Грудень	9,948.34	1,789.92	395.15	80.00	46.39	21.62					233.55			396.38	32.50					12,943.85
Разом	49,315.77	7,162.52	2,411.52	480.00	46.39	26.62	16,380.94	500.31			233.55			2,327.71	86.50					78,971.83

Р О З Х О Д И.

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти і виплати грамот	Платня помічних сил	Соціяльне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друки, відзнаки і т. п.	Видатки канцеляр. почта і т.п	Видатки на реальности	Дивіденда	Нагороди, лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за діти до У.Н.С.	Процент на бондах	Інші звороти	Нагороди секретарям	Інвестиції в морґеджах	Інвестиції в бондах	Втрата на реальностях	Втрата на бондах	Позички членам	РАЗОМ
Липень	500.00	73.16	490.68	52.07	600.00	313.78	50.00	88				515.40			1,421.03						4,017.00
Серпень	20.00	100.51	628.43		600.00	120.84	25.00	97.72		51.00		2,096.90									3,740.40
Вересень		104.65	500.80		600.00	129.13	25.00	4.85		1,060.50		1,095.90									3,520.83
Жовтень	10.00	180.78	469.08	45.36	600.00	107.98	25.00	2.00		68.00		765.70	7.50		1,496.52		15,137.50				18,915.42
Листопад	308.00	54.00	621.30		600.00	127.89	25.00	94.66		92.00		836.90	42.84				35,000.00			5.00	37,807.59
Грудень	625.00	240.10	504.72	44.66	600.00	116.99	25.00	9.04		1,884.15		1,253.10		231.24	1,731.99		2.31			21.62	7,289.92
Разом	1,463.00	753.20	3,215.01	142.09	3,600.00	916.61	175.00	209.15		3,155.65		6,563.90	50.34	231.24	4,649.54		50,139.81			26.62	75,291.16

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. СОЮЗУ. — ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА РІК 1945-тий.

П Р И Х О Д И.

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від членських позичок	Продаж і сплати бондів	Заробок на бондах	Продаж реальностей	Перенос на обниження реальност.	Перенос на обезпечення бондів		Звороти	Сплати морґеджів	Сплати членських позичок					РАЗОМ
1-ий ½ рік	47,182.95	6,383.58	2,832.84	210.00	14.33	9.49	21,033.58							6,526.87	25.00					84,218.64
2-ий ½ рік	49,315.77	7,162.52	2,411.52	480.00	46.39	26.62	16,380.94	500.31			233.55			2,327.71	86.50					78,971.83
Разом	96,498.72	13,546.10	5,244.36	690.00	60.72	36.11	37,414.52	500.31			233.55			8,854.58	111.50					163,190.47

Р О З Х О Д И.

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти	Платня помічних сил	Соціяльне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друки, відзнаки і т. п.	Видатки канцеляр. почта і т.п.	Видатки на реальности	Дивіденда	Нагороди, лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за діти до У.Н.С.	Процент на бондах і морґедж.	Інші звороти	Нагороди секретарям	Інвестиції в морґеджах	Інвестиції в бондах	Втрата на реальностях	Втрата на бондах	Позички членам	РАЗОМ
1-ий ½ рік	2,211.00	343.13	3,709.33	63.51	3,600.00	868.25	150.00	527.21	3,553.29	5,523.27	400.00	2,748.70	57.80		1,622.07		55,000.00	1,193.70	33.58		81,604.84
2-ий ½ рік	1,463.00	753.20	3,215.01	142.09	3,600.00	916.61	175.00	209.15		3,155.65		6,563.90	50.34	231.24	4,649.54		50,139.81			26.62	75,291.16
Разом	3,674.00	1,096.33	6,924.34	205.60	7,200.00	1,784.86	325.00	736.36	3,553.29	8,678.92	400.00	9,312.60	108.14	231.24	6,271.61		105,139.51	1,193.70	33.58	26.62	156,896.00

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ:

Готівка з кінцем червня 1945 року осталася	$ 44,642.08
Прихід за час від 1 липня до 31 грудня 1945	78,971.83
Разом	$123,613.91
Розхід за час від 1 липня до 31 грудня 1945	75,291.16
Готівка з кінцем грудня 1945 року остається	$ 48,322.75

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА 1945 РІК:

Готівка з кінцем грудня 1944 року осталася	$ 42,028.28
Прихід за час від 1 січня до 31 грудня 1945 року	163,190.47
Разом	$205,218.75
Розхід за час від 1 січня до 31 грудня 1945 року	156,896.00
Готівка з кінцем 31 грудня 1945 року остається	$ 48,322.75

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 48,322.75
Морґеджі	84,522.16
Бонди	523,965.68
Реальности	5,500.00
Позички членам	90.12
Разом	$662,400.71

Стан довжний:

Посмертний фонд	$604,787.45
Адміністраційний фонд	57,613.26
Разом	$662,400.71

(ДОКІНЧЕННЯ БУДЕ).

КОМУНІКАТ ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

1) Наради Ширшої Управи.

В суботу, дня 23. лютого б. р. відбулися в Ню Йорку наради Ширшої Управи Злученого УАД Комітету, представників преси та головних центрів нашої громади, на яких вирішено та обговорено такі справи:

а) Насильне відсилання скитальців та їхня оборона.

Голова З. УАД Комітету, д-р Володимир Ґалан, подав у своємурефераті точні дані про життя та розміщення наших скитальців в різних краях Европи, як і ті тяжкі фізичні і духові умовини, в яких приходиться їм жити. На основі достовірних жерел треба ствердити сумне явище новітнього невільництва та поривання людей в окупаційних зонах, що спричинює жах між скитальцями. Допомоговий Комітет використовує можливі шляхи та доносить про ці події державним чинникам, чи то у формі меморіялів чи теж особистими інтервенціями, як теж подає їх до відома американських допомогових організацій. Ці заходи увінчалися деякими успіхами, одначе ціла акція правної оборони скитальців повинна поширитись на усі наші громади. Для цеї ціли створено при ЗУАДК окремий відділ Правної Оборони, провід якого перебрав містоголова комітету адв. І. Панчук. Щоби помогти правному відділови, проситься усіх наших громадян, котрі одержали або одержуть відомости з подіями чи надужиттям в таборах, щоби це негайно передавали до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Після реферату адв. І. Панчука про потребу кординованої правної оборони скитальців ухвалено одноголосно таку резолюцію:

„Краєва Конференція делеґатів Українських Допомогових Організацій, що відбулась дня 23. лютого б. р. в Готелю Пенсилвенія в Ню Йорку уповажнює Екзекутиву ЗУАДК, щоби згідно з дозволом (Лайсенз) ЗУАД Комітету:

1) Негайно приступила до поширення адміністративно-орґанізаційної праці Комітету.

2) Ужила всі можливі способи для оборони прав українських скитальців.

2) Матеріяльна поміч скитальцям.

а) **Висилка грошей.**

Після створення Допомогових Комітетів у Франції, Бельгії, Італії та Анґлії вислано такі суми:

Франція $15,000.00; Бельгія $10,000.00; Італія $10,000.00; Анґлія $5,000.00; Швайцарія (черз Квейкрів) $2,000.00; Еспанія (через Квейкрів) $100.00. Разом $42,100.00,

Намічена дальша висилка грошей в міру потреби. Дотепер висланих грошей вжили місцеві Комітети на найконечніші потреби скитальців як і пересилку запомог до окупаційних зон.

б) Висилка одіжи.

Одіж, яку сортує та пакує Жіночий Комітет під проводом п-ні І. Бенцаль вислано до таких країв:

Франція 195 бейлів одіжи ваги 26,103 фунтів і 11 пак обуви; Італія 50 бейлів одіжи ваги 6,081 фунтів і 2 паки обуви; Бельгія 49 бейлів одіжи ваги 6,056 фунтів і 2 паки обуви; Австрія (табор) 100 бейлів одіжи ваги 12,132 фунти і 5 пак обути. — Разом 394 бейлів одіжи ваги 50,372 фунти і 21 пак обути, як рівнож одну паку футер до Франції.

Заготовлено на складі до висилки до Італії 100 бейлів одіжи та 5 пак обуви.

Великою перешкодою в пересилці одіжи це брак кораблів, однак Комітет має повну ґарантію, що посилка не пропаде в дорозі, але буде доручена нашому Комітетові в даній країні. Посилки одіжи та поживи відходять на державних кораблях даного краю безплатно і не підлягають ніякій оплаті на місці відбору.

З усіх країв просять якнайбільше одіжи, зокрема для малих дітей. Тому проситься з усіх громад висилати зібрану одіж на адресу:

Unitarian Collection Warehouse
Ukrainian Relief
31 E. 35th St., New York 16, N. Y.

Збори висловили нашому жіноцтву щиру подяку за працю.

в) Висилка книжок, газет, пакунків.

З усіх таборів скитальців, як і поодиноких людей, надходять прохання надсилати друковане українське слово. Щоби хоч частинно заспокоїти цей голод, Управа ЗУАДК призначила Вс. о. сов. Льва Чапельського референтом цеї праці та доручила йому збірку і закупно усіх потрібних книжок, журналів та поодиноких пакунків для таборів. До тепер вислано нашу пресу на усі відомі нам адреси в тому числі: Америка висилає 400 примірників кожної ґазети, Свобода 160. Коли є якісь табори, куди не доходить наша преса, прохаємо подати це до відома Допомогового Комітету.

г) Пошукування за Рідними.

На руки Комітету вплинуло дотепер 1,800 прохань, щоби віднайти рідних в різних краях Америки або передати їм листи. Референтом цього відділу призначено д-ра П. Дубаса. Імена пошукуючих друкуються частинами в нашій пресі, зокрема в Америці та Свободі.

Прохаємо усю нашу пресу в Злучених Державах та Канаді передруковувати цю лісту пошукуючих, щоби віднайти рідних та прийти з допомогою нашим скитальцям. Досі Допомоговий Комітет злучив поверх 500 родин.

г) Афідевіти.

Багато скитальців не мають ніяких кревних чи навіть знакомих в Америці і Допомоговий Комітет мусить їм їх заступити. Хоч справа іміґрації ще не наладнена, всеж таки треба висилати усім нашим людям афідевіти. Тому управа прохає усіх, хто бажав би причинитися до ратування наших людей і вислати їм афідевіт, щоби вони зголосилися негайно, де вони одержуть всі точні інформації.

д) Переведення збіркової кампанії в 1946.

По основній дискусії в справі переведення одномісячної кампанії за збірками, рішено перевести кампанію в місяці квітні та травні б. р. Технічне переведення кампанії буде в руках Комітету, згідно з думками піднесеними в часі дискусії.

Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет.

ЖАРТИ

Скандал.

До ресторану вбігає дуже схвильований добродій. Підходить до прилавку і каже:

— Прошу три горілки, але скоро, бо я боюся скандалу!

Кельнер наливає скоро, гість випиває, каже собі дати закуску і каже:

— Тепер уже скандал недалеко.

Кельнер зацікавлений питається, що це за скандал?

Гість: Зараз побачите, нехай тільки прийде господар і скаже собі заплатити, бо я не маю ні сотика.

ТУЗИН ПІДРУЧНИКІВ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ.

Не зважаючи на те, що є багато американських підручників російської мови, підготовляється видання тузина нових таких підручників. Таке сказано на зїзді учителів східно-европейських мов у Шікаго. Зазначувано, що досі видані підручники повні „варваризмів". Д-р Артур Колман, з Колюмбійського університету в Ню Йорку, підкреслив, що „ідеальний" підручник не спаде з неба. Гостра критика спинила видання не одного підручника, та так є, що кожний виданий підручник, це крок вперед, бо його недомагання старається усунути наступний підручник. Тому треба підготовляти щораз нові підручники і їх видавати, казав д-р Колман.

ЖАРТИ.

Линколнів причинок.

Авраам Линколн був знаний із своеї жартобливої вдачі. Так коли він жив у Спринґфілд і там мав адвокатську канцелярію, прийшов до нього один громадянин, який займався справами добровільної огневої сторожі. Серед розмови він повідомив Линколна, що треба закупити нову колесницю на звивання вужів, якими пускається воду вчасі пожежі і прохав Линколна причинитися жертвою 50 долярів. На це Линколн: — Бачиш брате, я піду ввечір домів, скажу про це своїй жінці, а тоді вона скаже мені: „Алеж Аврааме! Хто вигадав давати аж $50, коли $20 вистарчить!". Отже прийди, брате, сюди рано, а я принесу цих двацять долярів!

ПОШУКУЄМО 269 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

231) Григирій Герман, заст. гол. предс. У. Н. Союзу, Вилкс-Бері, Па.	$ 100.00
Попередно проголошено	23,091.85
Разом	$23,191,85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше – просимо слати чеками чи поштовими переказами. виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Конвенційні Проекти

1)

ЮНГСТАВН, О.

Від. 230 У. Н. Союзу ухвалив на своїх зборах 13. січня такі проекти:

1. Конвенція повинна відбуватись завжди в місті Ню Йорку, бо тоді можна буде заощадити гроша, що його витрачується на перевіз річей до далеких міст.

2. Перенести головну канцелярію Союзу до Ню Йорку, а цей дім в Джерзі Сіті, де тепер Союз міститься, продати, бо це встид, щоб Союз знаходився в такім місци і в такій околиці, як він тепер є.

3. Помагати більше цій молоді, що студиює по школах, бо нам потрібно інтелігенції, якої внас так мало.

4. Головна канцелярія повинна висилати дивіденду, а також і повідомлення про заплату піврічних чи річних вкладок, впрост до членів, а не до відділу.

5. Члени, що вписалися до Союзу на посмертні грамоти, повинні бути звільнені від плачення вкладок, якщо вони платили вкладки на ці грамоти впродовж 45 літ.

6. На перестунних листах треба подавати ці всі інформації, з яких булоб можливим вписати даного члена в новім відділі до метрикальної книги.

7. Відділові секретарі повинні мати в себе на складі видрукувані гратуляції для дітей, що родяться, так щоб секретар міг це висилати даним родичам. На такім гратуляційнім письмі повинно бути подане також і коротке пояснення щодо дитячих грамот.

8. Союз повинен висилати кожного року всім членам стінний календар в дарунку, а на такім календарі повинна бути відбитка Союзового майна, щоб у такий спосіб краще розголошувати нашу організацію.

9. Змінити статут так, щоб з одного міста не вибирати більше як одного урядника, щоб не було так як тепер є, що в однім місті маємо двох або трьох урядників, а в другім ані одного.

10. Постаратись, щоб Союз мав постійних організаторів також із тут родженої молоді, бо саме таких нам тепер найбільше потрібно.

11. Щоб Союз вислав по конвенції всім членам статути.

За уряд від. 230 У. Н. Союзу:

О. Венгжин, предс.,
М. Мушинський, касієр,
І. Павловський, секр.

ПОШИРЮЙТЕ „СВОБОДУ".

2)

ВАЛІНГФОРТ, КОНН.

На зборах відділу 54 У. Н. Союзу ухвалено такі проекти для розгляду делегатам наступної 21-шої конвенції У. Н. Союзу:

1. Добро організації вимагає, щоб запровадити декілька нових кляс обезпечення, а саме, для дітей нову 10-літну вінвувальну грамоту, а для старших членів таку грамоту, яка передбачалаб виплату подвійної суми обезпечення в разі смерти від припадку.

2. Змінити статут в такий спосіб, щоб можна було приймати мужчин до 60 року життя, а жінок до 55. Також треба підвищити суму обезпечення для жінок, щоб вони могли обезпечуватись до $2,000. Для мужчин у віці від 55 до 60 літ, завести грамоту вже тільки на суму $300. Ця підвишка суми обезпечення помоглаб в певній мірі в організуванні нових членів, зокрема, дітей цих старих батьків.

3. Колекта членських вкладок представляє тепер чим раз більшу трудність, бо члени не приходять на збори, щоб заплатити вкладку, а тому треба ходити по домах за вкладками. За цю працю треба нагородити краще секретарів, а крім того, дати їм до помочі ще окружних колекторів.

4. Нам усім відомо, що Союз почав зростати краще від того часу, як запроваджено постійних організаторів. Отже ці організатори є тепер найголовнішим чинником в організації, та не зважаючи на те, що вони роблять найтяжчу працю, цеї праці часто не доцінюється. Отже вони повинні дістати кращу заплату за свою роботу, а також і їх становище повинно бути в організації інше, як воно досі є. Бо тепер вони не мають слова й голосу на засіданнях головного уряду, і не можуть рішати нераз таких справ, про які вони з власної практики краще знають, як хтось інший. Тому це треба змінити в такий спосіб, щоб піднести організаторів до гідности головних радних. Бо кориснїше буде для організації, як у головнім уряді буде засідати організатор, замісць такого урядника, що зовсім не є активний.

5. На грамотах цих молодих членів, які не платять за часопис, не повинна бути подавана належитість за „Свободу". Бо додавання 30 центів до членської вкладки на грамоті шкодить організуванні нових членів.

6. Змінити статут в такий спосіб, щоб до вибору делегата був управнений відділ з 50 членами, а не 35, як це є тепер. У такий спосіб заощадиться коштів, а з другої сторони заохотиться малі відділи до приєднання більше членів. Також треба зазначити в статуті, що делегатами можуть бути тільки такі урядники чи члени, які працюють над побільшенням членства по своїх відділах. Як статут буде змінений в такий спосіб, тоді на конвенцію будуть приїзджати тільки самі щирі працівники, що дбають про добро організації.

7. Хоч не може декому не подобається, то все таки на нашу думку треба ствердити деякі відемні сторони щодо вибору головних урядників. Бо тепер так є, що з одного міста маємо по двох чи трьох головних урядників, а знов є великі стейти, або знова великі міста, які не мають зовсім урядників. Так далі не повинно бути. Треба завести таку систему, щоб головні урядники були розділені по різних стейтах і містах, маючи завжди на увазі число членів в даних стейтах і містах. Такий поділ буде справедливий, а також і корисний для організації.

А. Маланчук,
секретар і делегат від. 54 У. Н. Союзу, та організатор членів У. Н. Союзу.

—о—

3)

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

10. лютого відбулися місячні збори від. 375 У. Н. С.

По полагодженні різних справ, які були на порядку дня, обговорювано також і справи, що торкаються наступної конвенції. І так предсідник відділу запропонував, а з тим усі члени погодились, щоби конвенція признала предсідникам і касієрам нагороду відповідно до числа членів даного відділу.

Гр. Дороговський, предс.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

—о—

ШІКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє своїх хчленів й члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в 12. год. вполудне, в Домі Відділу У. Н. Союзу, 843 Н. Вестерн Еве. Пожаданим є, щоби члени і члениці явилися в більшій скількости, та щоби висказали свої ідумки й вирішили відповідні конвенційні резолюції. — Ф. Васильовський, предс.; Д. Максимюк, кас.; Т. Шпікула, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 75, відбудуться в неділю, 10. березня, точно в годи. 1., в салі У. Н. Дому при Мартін ул. Довгуючих членів просимо вирівнати свій довг, бо інакше бдууть суспендовані. — За уряд: Р. Вазик, І. Слупецький, М. Присташ.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться 10. березня, в гали У. Д. Клюбу, 2376 Грейлінг ул., в годині 1:30 пополудні. Просимо членів прийти на ці збори, а довгуючі повинні прийти і заплатити свою залеглість. Ваша приявність на зборах покаже, що ви є дійсними та активними членами. Просимо вписувати свої діти і внуки до У. Н. Союзу. Дітей приймаємо від 6 тижнів до 15. року життя на суми від $250 до $1000. По інформації удавайтеся до фінансового секретаря. — За уряд: Н. Масталір, предс.; Н. Солодкий, кас.; В. Крушельницький, фін. секр., 3204 Hanley St., Hamtramck 12, Mich. Tel. Trinity 1-2127.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. ім. Івана Франка, від. 334, повідомляє, що місячні збори відбудуться 10. березня, в 1. годині пополудні, в У. Н. Домі. Просимо прийти на збори, бо є важні справи до полагодження, та дати делегатам свої думки на конвенцію. — За уряд: Н. Задерецький, предс.; С. Мороз, секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

ЮНГСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 2. пополудні в У. Н. Домі, 525 В. Райен Еве. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до вирішення. Є багато таких членів, що не приходять на збори і не знають братських ухвал, а вразі слабости наражують себе на неприємности. Не явившийся на збори член підлягає карі згідно з ухвалою. — За уряд: П. Венгжен, предс.; М. Мушинський, кас.; І. Павловський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори і вирівнати свої вкладки. Коли маєте знайомих, що мають охоту вписатись до Тов. Сокіл, то приведіть їх на збори. — Г. Гтепанек, пр.; Г. Кісіль, фін. секр.-кас.; Т. Кальмук.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. Запорозька Січ, від. 251, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, зараз по другій Сл. Божій. Просимо всіх членів явитися на час, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо прийти і вирівнати свої залеглости. — За уряд: А. Янівський, предс.; П. Керик, секр.-кас.; Т. Олицький, рек .секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 10. березня, в год. 1. пополудні, в У. А. О., 2965 Карпендер ул. Просимо членів прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження. — П. Андрушків, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 12:30 пополудні, в Домі Відділів У. Н. Союзу, 845 Н. Вестерн Еве. Просимо членів прийти на час, бо маємо важні справи. — За уряд: Г. Бобик, пр.; М. Федиський, кас.; В. Пилипів, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до загального відома, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 1:30 пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Тому, що це будуть передконвенційні збори., приявність усіх членів є конечна. Делегати хочуть почути ваші завваги. Пригадуємо тим членам, що зволікають з платенням вкладок, щоб хоч в тім місяці заплатили на зборах. Хто ще не зложив коляди, хай це зробить якнайскорше. Страайтеся приєднувати нових членів і дітей. — І. Форись, предс.; Н. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

Я бачив Німеччину!

(Продовження зо стор. 2-гої).

й Францією та який в особі українського патріота цілком для них незрозумілий. А „возвращенці" (серед них було багато й українців по походженню) казали, що я український шовініст, якому ясний погляд на річи затроює ненависть до большевизму та Росії.

Що торкається Польщі, то всі ліві, вважаючи її за реакційну, тішилися з поділу її між Німеччиною й Московщиною, приймали цей злочин як річ нормальну: так, мовляв, їй і треба, це для неї „добра наука". Особливо тішилися з недолі Польщі москалі та чим лівіші, тим щиріше.

Велика паніка настала серед того лівого світу тоді, як Гітлер повів наступ на Францію, тоді в них стали звлятися „нюанси" в поглядах (нема як світа діялектика!), а як Гітлер оголосив війну Москві, то між „возвращенцями" мусіла настати правдива констернація, тільки мені не довелося її смакувати, бо майже всі „возвращенці" були вже тоді в Німеччині на роботі, виїхавши „помагати бідній" здобувати простір та їжу для „великого населення на молому просторі".

(Дальше буде).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Вунсакет, Р. Ай. — В звіті про „Коляду" має бути $405.40.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ПОШУКУЮТЬ

Олекса Яворський, адвокат і б. посол з Підгайців, тепер на еміґрації в Німеччині, пошукує своїх свояків з села Котузів, пов. Підгайці, і земляків, які допомоглиб йому в виїзді з родиною до Америки або Канади. Просить писати на адресу: U.N.R.R.A. in Wangen (Allgäu), Germany, for Alexander Yaworsky in Neuravensburg (По ближчі інформації про п. Яворського й його родину можна писати до: Dr. Antin Rudnitsky, Lakehurst Rd., Box 604, Toms River, N. J.

МАРІЯ МІСЮРА, по батьку Кузьмик, пошукує **АНАСТАЗІЇ ВОРОБЕЦЬ** зо села Збора, повіт Калуш. На мою адресу прийшла картка з німецького табору від її фамілії. Хто би про ню знав, або вона сама, хай напише: **Mrs. M. MISURA, 492 Mt. Rid. Blvd., Rochester, N. Y.** 45-7

ПОШУКУЮ у важній справі **МАРЦИНА ГАЙНІШ І ГРИНЬКА ЗАРІЧНОГО** зо села Жукова, повіт Бережани. Також **РОЗАЛІЇ ГУРАЛЬ** зо села Бишки. Як би хто про них знав хай напише на таку адресу: 45-7

HARRY MYSKIW,
Petersburg, Mich.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 28. лютого 1946 р. помер

ЯКИМ ІЛЬКІВ,

член відділу 288 У. Н. Союзу.

Покійний роджений в селі Дубівцях, пов. Тернопіль, Західна Україна. Полишив у смутку жену Анну з роду Маринович, троє дітей подружених, 2 дочко і сина, котрий служить при нейві, і 4 внуки.

Похорон відбувся 2. березня з дому жалоби. — В. Й. П.!

А. Данилюк, секр.

ТАРЗАН, ч. 1340. Підслухана змова.

THAT NIGHT THE APACHES PLOTTED TO STEAL THE JEWELS THE NEXT DAY.

COUNT RENAULT, ENJOYING A SMOKE ON THE VERANDA, OVERHEARD.

IN CONSTERNATION, HE HURRIED TO HIS WIFE.

BUT THE RESOURCEFUL COUNTESS MARIE HAD AN IDEA. "BRING ME THE JEWELS QUICKLY, PHILIP," SHE SAID.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Цеї ночі бандити уплянували викрасти жемчуги вже наступного дня.

Та граф Реноль, підслухав змову, коли вийшов закурити папіроску на веранді.

Збентежений, він поспішив до своєї жінки з новиною.

Помислова графиня Марія мала готовий плян. „Принеси швидко жемчуги, Филипе" — сказала вона.